

Móra d'Ebre

La família del soldat Andreu Flores en recupera les restes

ACN

MÓRA D'EBRE

És el primer cos identificat a la fossa del mas de Santa Magdalena a Móra d'Ebre, la més gran excavada mai a Catalunya

La família del soldat republicà Andreu Flores Flores no sabia pràcticament res d'ell fins fa pocs anys. Va néixer el 1908 a un poble d'Almeria, però va acabar fent vida a Arenys de Mar. Amb el seu fill Josep acabat de néixer, va ser cridat a files i la seva desaparició es va convertir un tema tabú a la família.

Els darrers anys, però, els nets han liderat la seva recerca i ara, 84 anys després de la seva mort, l'han pogut trobar gràcies a una mostra d'ADN que el fill del soldat va deixar al programa d'identificació genètica de la Generalitat. Flores va caure a la batalla de l'Ebre, l'agost de 1938, i estava enterrat a la fossa del mas de Santa Magdalena, a Mora d'Ebre. Avui el traslladen al nínxol familiar al cementiri d'Arenys de Munt.

L'interès de la segona generació de la família Flores es va despertar l'any 2009, arran d'un homenatge que l'Ajuntament d'Arenys de Munt va fer als caiguts en el 70è aniversari de la fi de la guerra. Després de dècades de silenci en el sí de la família, aquell acte va servir

perquè els nets del soldat comencessin a indagar. A l'arxiu d'Arenys de Munt de seguida van poder confirmar que aquell home era el seu avi, gràcies a un expedient d'orfes de guerra que l'àvia havia demanat per al seu fill, l'any 1944.

En aquell expedient donen també amb una segona pista clau per seguir amb la cerca. Andreu Flores Flores va morir a la batalla de l'Ebre, segons reflecteix la documentació a partir del testimoni de dos homes del mateix escamot. El 2010 els nets ja decideixen inscriure'l al cens de persones desaparegudes de la Generalitat per mirar de recopilar més informació.

El pas definitiu, però, va arribar el 2016, quan el fill d'Andreu Flores, en Josep –va morir el 2018–, va acabar accedint a donar una mostra d'ADN al programa d'identificació genètica de la Generalitat, a l'hospital de Vall d'Hebron. La truca que esperava la família va acabar arribant el 31 de gener d'aquest any, sis anys després. L'havien trobat a Móra d'Ebre.

La fossa de Santa Magdalena és la més gran oberta mai a Catalunya. S'hi ha recuperat 177 cossos, però cap d'ells havia estat identificat. La fossa estava associada a un hospital de campanya de l'exèrcit republicà i, a més dels cossos, s'hi troba també un llibret amb anotacions d'un dels metges que hi va treballar, Miquel Gras, que fa noves revelacions.